

Nieuwsbrief voor de leden van de agrarische natuurvereniging in het Tieler- en Culemborger Waarden.

Verschijnt twee keer per jaar.

Nieuwsbrief zomer 2014

Tieler- en Culemborger Waarden

**SAMEN AAN DE SLAG
VOOR EEN KANSRIJK EN HOOGWAARDIG
AGRARISCH NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER**

Op weg naar gebiedsgerichte invulling van agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Het agrarisch natuur- en landschapsbeheer verandert per 1 januari 2016. De kern van het nieuwe stelsel: een collectieve benadering vanuit de streek zelf en het agrarisch natuur- en landschapsbeheer alleen daar toepassen waar dit het meest kansrijk is voor een goed natuurresultaat.

Als deelnemer agrarisch natuur- en landschapsbeheer vraagt u niet meer individueel subsidie aan, agrarische collectieven gaan dit voor u verzorgen.

EEN NIEUW STELSEL, NIEUWE KANSEN!

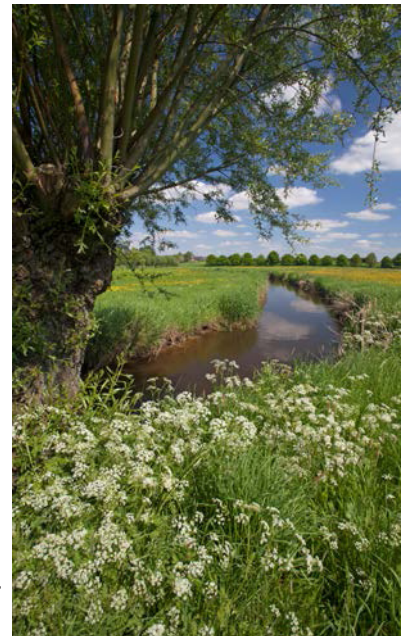
Afgelopen jaren is hard gewerkt aan het agrarisch natuurbeheer en er zijn hele mooie resultaten behaald. Maar het kan nog beter. Het agrarisch natuurbeheer moet een duidelijkere meerwaarde opleveren voor natuur, landschap én agrarisch ondernemerschap. En dat is nu nog onvoldoende het geval.

Aan de inzet van de deelnemers ligt het niet. Die hebben met hart en ziel gewerkt en het nodige gerealiseerd. Momenteel zijn vooral de uitvoeringskosten te hoog en de resultaten te beperkt. Daarom komt er per 1 januari 2016 een vernieuwd stelsel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Dat biedt kansen en mogelijkheden!

De sleutel tot succes zit in een collectieve aanpak. Hiermee moeten de kosten worden verlaagd en moeten de natuurresultaten worden verbeterd. Agrarische collectieven vormen straks het hart van het nieuwe stelsel. Deze collectieven bestaan meestal uit één of meer agrarische natuurverenigingen (ANV's). In het Rivierengebied gaan 6 agrarische natuurverenigingen samenwerken in zo'n collectief. De VANL-TCW is één van die zes.

Nieuw is dat partijen in het gebied zelf straks bepalen welke doelen zij willen realiseren in hun eigen gebied. Voorheen stond in het provinciaal natuurbeheerplan op perceelniveau aangegeven waar welke beheerpakketten mogelijk waren. Dat gaat straks anders.

De provincie bepaalt dan niet meer tot in detail wat de mogelijkheden zijn voor een gebied, maar legt op hoofdlijnen vast welke doelen ze wil bereiken. Agrarische collectieven bepalen vervolgens met de streek op welke locaties en met welke beheerpakketten ze deze doelen willen realiseren. Dit is dé kans om er echt iets moois van te maken! We benutten de kennis en kunde uit het gebied zelf en dat levert gegarandeerd betere resultaten op.

**DE BELANGRIJKSTE VERAN-
DERINGEN OP EEN RIJ**

Een verandering is altijd even wennen. Daar wilt u zich vast en zeker al op voorbereiden en misschien wilt u zelfs nu al nadenken over nieuwe kansen en mogelijkheden. Om u alvast inzicht te geven in de belangrijkste wijzigingen, volgt hier een kort overzicht.

Lees verder op pagina 2 >>>

Bestuursleden

Wij zetten ons succesvol in voor het behoud en versterking van de agrarische natuur in de streek. Bescherming van (weide)vogels en de aanleg van bloemrijke akkerranden en windsingels om boerderijen zijn slechts enkele voorbeelden. Door uitbreiding van werkzaamheden komen wij graag in contact met

BESTUURSLEDEN

U heeft affiniteit met natuur- en landschap en voert net zo gemakkelijk gesprekken aan de keukentafel als op allerlei ambtelijke niveaus, neem dan met ons contact op. Het werk is leuk en de sfeer is prima.

Zie voor meer informatie onze website www.vanl-tcw.nl. Reacties aan de voorzitter Jos van Maanen, tel. 0418-591464 of per mail aan de secretaris, cvanheuckelum@live.nl.

1. Nieuw stelsel met vertrouwde gezichten:

Een groot deel van de taken binnen het agrarisch collectief kan worden uitgevoerd door de huidige ANV's. De keuze daarvoor hangt af van de deelnemende ANV's. De coördinator van de ANV kan voor u dan de contactpersoon blijven bij de uitvoering van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

2. Betalingen en controles via het collectief:

Draagvlak, samenwerking en succes! Het agrarisch collectief in uw streek regelt straks uw beheervergoeding. Voorheen ontving u de vergoeding van de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO.nl), voorheen Dienst Regelingen. Dat is verleden tijd. En het gaat nog verder. Het collectief regelt in de toekomst niet alleen de betalingen, maar ook de controle op de beheermaatregelen. Dit zijn veranderingen met een belangrijk positief effect: u heeft geen contract en contact met de overheid of een grote organisatie op afstand, maar met het agrarisch collectief en/of de ANV in de streek die u kan begeleiden bij het beheer. Zo blijven de lijnen kort en dat zorgt voor draagvlak, samenwerking én successen!

3. Korte lijnen met het agrarisch collectief voor een grotere slagkracht

Voorheen sloot u als deelnemer zelf een beheercontract af met de overheid. Straks doet u alleen nog zaken met het agrarisch collectief. Geen contract met een overheid op afstand, maar met het collectief in de streek. Dat collectief bundelt al deze beheercontracten tot één gebiedsaanvraag naar de provincie. Korte lijnen en meer slagkracht dus!

4. Kansrijk agrarisch natuur- en landschapsbeheer vraagt om keuzes:

U wilt meedoen aan het agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Dat juichen wij toe! Er kan echter wel een "maar" aan vast zitten. Een belangrijk aspect van het nieuwe stelsel is dat we het juiste beheer op de juiste plek willen toepassen. Er zal dus kritisch gekeken worden of uw perceel daadwerkelijk bijdraagt aan de natuurdoelstellingen voor dat gebied. Heel concreet: agrarisch natuur- en landschapsbeheer is straks alleen nog mogelijk op de meest kansrijke plekken voor die soorten.

Dat kan dus betekenen dat u een "nee" te horen krijgt en uw huidige beheercontracten niet verlengd worden. Dat is vervelend als u het beheer goed in uw bedrijfsvoering hebt kunnen integreren. Tegelijkertijd is het ook jammer wanneer de beheermaatregelen geen effect hebben. Voorbeelden hiervan zijn het uitvoeren van verschalingsbeheer op rijke kleigronden of kleinschalig weidevogelbeheer langs bosranden. Alle inzet ten spijt, zal dat niet snel tot de gewenste natuurresultaten leiden. Een beperkt budget dwingt dan tot het maken van keuzes.

Hoe gaat dat straks dan? Eigenlijk heel simpel. Wanneer u ook in 2016 een beheercontract wil afsluiten, kijkt het agrarisch collectief en/of de ANV in uw gebied samen met u of dat voor uw percelen mogelijk is en of het past binnen de doelstellingen die voor dat gebied zijn opgesteld.

Heesseltsche Uiterwaarden

Het beheer van de Heesseltsche Uiterwaarden wordt dit jaar qua rentmeesterstaken voor het eerst uitgevoerd door de VANL-TCW. Zo heeft onze coördinator Peter van Noord namen Staatsbosbeheer (SBB) met alle pachters nieuwe pachtcontracten opgesteld en ziet hij toe op het afgesproken beheer van de percelen. Andere werkzaamheden die we met Staatsbosbeheer hebben afgesproken laten echter nog op zich wachten. Pas op het moment dat Rijkswaterstaat en SBB overeenstemming hebben bereikt over het achterstalig onderhoud van de Waarden en de kosten die daarmee gepaard gaan kunnen we daar als VANL-TCW mee gaan beginnen. Wij hopen, en gaan er eigenlijk ook wel vanuit, dat daar snel duidelijkheid over komt. De werkrelatie met de mensen van SBB is overigens prima.

Landschapsbeheer

Sinds 2013 voert de VANL-TCW in opdracht van Stichting Landschapsbeheer Rivierenland het dagelijks beheer uit voor een tweetal natuurpercelen in Beesd. De werkzaamheden bestaan uit het maaien en afvoeren van gras, het zorgen dat het riet op peil blijft, het verzorgen van de bomen enz. Bij de gemeente Geldermalsen is een projectvoorstel ingediend om op een tweetal locaties in ons gebied windsingels rond boerenerven te planten. Door de jaren heen is om reden van tal van oorzaken de erfbeplanting verdwenen. Dat is geen fraai gezicht, sterker nog soms doet het afbreuk aan het geheel waar de agrariër zo trots op kan zijn.

BIJenBESTUIVING

Praktijknetwerk BIJenBESTUIVING

Verskillende leden van de VANL-TCW doen mee met het praktijknetwerk BIJenBESTUIVING.

BIJenBESTUIVING is een netwerk van en voor akkerbouwers, veehouders, fruittelers, zaadvermeerderaars, imkers en onderzoekers.

BIJenBESTUIVING heeft als doel om kennis te ontwikkelen, te testen en te bundelen over hoe we het agrarische landschap bijvriendelijk kunnen inrichten, en hoe boeren bijvriendelijk kunnen handelen in de praktijk. Met onze sector overschrijdende aanpak willen we werken aan het behoud, beheer en verbetering van de biodiversiteit in het agrarische landschap, gericht op bestuivende insecten.

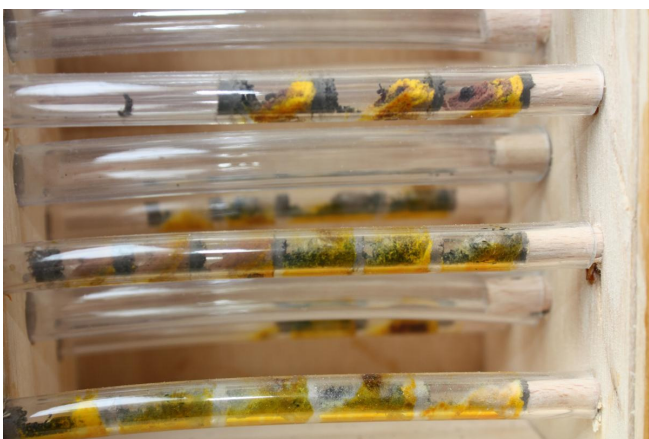
Bijenhotel

Vragen die we willen beantwoorden:

1. Hoe ziet een bijvriendelijk agrarisch landschap eruit?
2. Wat komt er kijken bij het vermijden van contact tussen bijen en insecticiden?
3. Wat is het effect van ons handelen op de bestuiving van onze gewassen?
4. Hoe past een bijvriendelijk landschap bij (de toekomst van) agrarisch

Het netwerk heeft 3 kerngebieden: De Betuwe, Zeeland en Overijssel. De landelijke inhoudelijke begeleiding wordt uitgevoerd door het Louis Bolk Instituut.

Het netwerk is in Oktober 2012 van start gegaan en heeft een looptijd van 2,5 jaar. Het netwerk wordt gefinancierd door sponsors uit het bedrijfsleven aangevuld door het Ministerie van Economische Zaken en het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland.

Binnenkant van een bijenhotel

Projekt wordt Stichting Boerderij-educatie Rivierenland

Belevingslessen schoolklassen Boerderij-educatie Rivierenland leveren enthousiaste reacties op. Per eind maart 2014 is een nieuw initiatief met belevend leren voor schoolklassen op land- & tuinbouwbedrijven in Rivierenland van start gegaan: Stichting Boerderij-educatie Rivierenland.

De schoolklassen komen uit het Riviereengebied van Gorinchem tot Arnhem-Nijmegen en de Bommelerwaard.

Invijds is het initiatief anderhalve maand bezig en zijn er al een aantal schoolklassen naar tevredenheid geweest. Bijvoorbeeld een bezoek aan de champignonkwekerij. De schoolklas had een les gewonnen met de Facebook like & win-actie en reageerde enthousiast: "Een zeer interessant, leerzaam maar vooral ook leuk bezoek: rondleiding op het bedrijf met een kijkje in de cellen...want hoe groeien nu die champignons? De kinderen kregen wat opdrachjes om samen te doen, waaronder een champignon ontleden, ruiken én natuurlijk ook proeven van de heerlijk gebakken champignons van Margo. Als kers op de taart kreeg de klas ook nog twee bakken 'mest' mee waar straks in de klas de champignons uit moeten groeien. Heel benieuwd uiteraard." Kortom belevend leren, les krijgen door zelf te ruiken, voelen, proeven en ontdekken!

Stichting Boerderij-educatie biedt een kwalitatief lesaanbod aan op ongeveer veertig veilige land- & tuinbouwbedrijven die getraind en gecertificeerd zijn volgens de landelijke normen van het Platform Boerderij-educatie in Nederland om zelf lessen te kunnen geven.

Voor alle basisscholen in het gebied biedt dit een gevarieerd aanbod van les mogelijkheden in allerlei land- & tuinbouwsectoren, bijvoorbeeld veehouderij (koeien, geiten, varkens en schapen), akkerbouw, fruitteelt, vollegronds- & kassenteelt, laanbomenteelt, paddenstoelenteelt en imkerij.

Het aanbod is te vinden in het aanbod van alle regionale Natuur- & Milieu educatiecentra: NME Rivierenland, NME Overbetuwe, Natuurcentrum Arnhem, Milieu Educatie Centrum Nijmegen en NME Gorinchem of rechtstreeks via www.boerderijeducatierivierenland.nl.

Basisschoolklassen weten het vaak niet, maar ze kunnen vanwege bijdragen van gemeenten, de NZO en GGD Gelderland West voor een zéér lage eigen bijdrage of soms zelfs kosteloos een les volgen, aldus projectleider Jolijn Zwart van Kessel.

Uilen

In januari en februari van dit jaar zijn we gedrieën de nestkasten in ons gebied gaan inventariseren. Samen hebben we afgesproken dat een ieder een gedeelte van het VANL-TCW gebied voor zijn rekening zou gaan nemen. De nestkasten werden gecontroleerd en schoongemaakt voor het nieuwe seizoen. Ook werden er een aantal nieuwe kasten geplaatst bij mensen die hierom gevraagd hadden. In de vorige nieuwsbrief heb ik melding gemaakt van een aanvraag bij het IJsvogelfonds van Vogelbescherming Nederland voor geluidsapparatuur en kasten. Op dit moment zijn we nog in overleg met Stone en het IJsvogelfonds om dit allemaal voor elkaar te krijgen. Binnenkort krijgen we te horen of onze aanvraag is gehonoreerd. Wel zijn er inmiddels afspraken gemaakt met Frans Jacobs van STONE dat we dit najaar een dag met hem gaan meelopen. Het zal dan vooral gaan over het ophangen van nestkasten. In het voorjaar van 2015 gaan we een dag mee op pad om te luisteren hoe men geluidsapparatuur gebruikt. Via geluidsopnamen van een mannetjessteenuil kun je n.l. een bepaald gebied inventariseren op aanwezigheid van steenuilen. Indien we dit ook in ons gebied gaan doen zullen we een duidelijker beeld krijgen hoe het gesteld is met de steenuilen hier. Hierbij kun je beter inspelen op de vraag of je een nestkast moet gaan ophangen of dat de uilen een eigen plaatsje hebben gevonden.

Tevens doen we hierbij dan ook een oproep aan andere vrijwilligers om ons hierbij te gaan helpen want we kunnen nog wel hulp gebruiken. Heb je zin en lijkt het je wat geef je dan op bij een van onderstaande personen.

Ton van Zante
Arnold Ragetlie
Gerrit Zeldenrust

Weidevogels

Weidevogelseizoen 2014. In de eerste plaats felicitaties voor een groep vrijwilligers die de BMP-w cursus met succes hebben afgesloten. Vorig jaar een start gemaakt met theorie en praktijkdagen. Dit jaar dus de afsluiting met aan het eind een schriftelijk examen. Deze mensen zijn nu gecertificeerd om voor o.a. de VANL beheersgebieden te inventariseren op weidevogels. Daarnaast kunnen ze ook eigen gebieden zoeken, deze in kaart brengen en de gegevens doorgeven aan SOVON. Cursisten succes.

Voorjaar 2014. Na een zachte winter begon de grasgroei al vroeg op gang te komen. We kregen, na het vinden van het eerste ei, de indruk dat alles dit jaar veel vroeger op gang zou komen. Maar het tegendeel was waar. Mondjesmaat kwamen er meldingen binnen over gevonden nesten. De grasgroei kwam op gang en dit was in het nadeel van o.a. de Kievit. Op het bouwland werd veelvuldig de spitmachine ingezet. En dit zorgde voor grote bonken grond en klei waardoor het moeilijk was voor de weidevogels om een nest te maken. Toch kwam eind maart, begin april alles goed op gang. Je kreeg de indruk dat de vogels gewoon hadden zitten wachten op betere tijden. April en mei zijn dit jaar dan ook de topmaanden geweest. Wat we zo links en rechts hebben gehoord lijkt het een goed jaar te zijn geweest. Maar dit kunnen we pas zien nadat alles in de computer is ingevoerd. Dit zal dan ook de volgende klus zijn die we nog moeten gaan uitvoeren. In de nieuwsbrief van het najaar hier dus meer over.

Een fijne zomer en een welverdiende vakantie toegewenst.

Piet de Jongh
Dolf Blom
Gerrit Zeldenrust

Colofon

Het actuele nieuws en achtergrondinformatie wordt ook geplaatst op onze website: www.vanl-tcw.nl

Twee per jaar ontvangt u deze nieuwsbrief. In de toekomst willen wij u meer informatie geven per mail over het laatste nieuws. Daarom vraag ik u mij een mail te sturen. Dan kan ik de ledenlijst compleet maken. Stuur even een mailtje met daarin uw naam, adres, woonplaats en telefoonnummer naar famdirksen@hetnet.nl.

Ook uw nieuws op onze website? Neem dan contact op met Arie Dirksen, 0345-572939 of famdirksen@hetnet.nl.

Deze nieuwsbrief is een uitgave van VANL-TCW en verschijnt 2x per jaar.

Redactie en vormgeving:
Arie Dirksen

Eindredactie:
Bestuur VANL-TCW